

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Pásztói zarándoklat

A könnyező Szűz Mária szobrokhoz

Október 14 - én szombaton szép, napsütés reggelre ébredtünk. Kilenc óra előtt szokatlanul sokan gyülekeztünk a főterünkön. Fajcsák Tibor plébános úr, a lelkiatyánk által meghirdetett könnyező Szűz Mária szobrok megtekintésére gyűltünk össze. Az atya által megrendelt buszok időre érkeztek.

Mintegy nyolcvan főt vitt a két busz Pásztóra a temetőben álló templomhoz. Szinte észre sem vettük az idő múlását, máris megérkeztünk a temető előtti parkolóba. (Pásztó városával kapcsolatban, meg kell említenem, hogy kialakulása erősen kötődik

hozzánk pilisiekhez: - III. Béla királyunk által a Pilis-hegy alá telepített ciszterciek közül néhányan Pásztóra kerültek és ott szintén kolostort építettek. A törökök után I. Lipót császár Morvaországból hozatott ciszter- szerzeteseket, akik 1715-ben felépítették a ma is látható barokk kolostort) A Szentlélek tiszteletére épített templomhoz vezető lépcsőkön szinte egymást előzve igyekeztünk, minél előbb meglátni a csodás Szűz Mária szobrokat. Tibor atya, zsúfolásig telt templomban celebrálta a szentmisét. Csodálatos prédikációja a

Szűz Mária szobrok könnyezésével kapcsolatban, a mai modern ember számára is nagy hatással volt. Hasonló jelenségek már többször is előfordultak. Például a győri vagy a máriapócsi kegyképekkel, de a világ más részein is. Talán eltántorodtunk a keresztényi értékrendtől, és így üzen nekünk. Saját

véleményem szerint nem az a kérdés, hogy könnyek vannak-e a szobor arcán, hanem az, hogy miként válaszolunk az Úristen minden pillanatban megnyilvánuló szeretetére.

Imádkozunk, tehát és testvéri szeretettel adjuk tovább mindazt a

Fotó: Fuhl Imre

csodálatos lehetőséget, amit mi is úgy kaptunk. Nagyobb figyelemmel és szeretettel törődjünk egymással! Ha ezt elmulasztjuk, akkor okot adunk arra, hogy joggal sirasson minket édes hazánk oltalmazója, a Szűzanya. Szentmisét követően, a csodálatos Hollókőre utaztunk és a délutánt ott töltöttük. Tibor atyánk remek szervezése által csodálatos élményekkel telítve érkeztünk vissza szülőfalunk főterére.

Franyó Rudolf

Havraní kameň, Holovka, Holovce = Hollókő

V peknú slnečnú októbrovú sobotu v široko-d'aleko známej novohradскеj obci **Hollókő** (po slovensky Holovka aj Holovce, doslova Havraní kameň) sa konali tradičné **oberačkové slávnosti** so sprievodom, folklórom, jedlom, pitím a všetkým, čo k nim patrí. Na niekoľko hodín sa podarilo (z nášho hľadiska pozitívne) zmeniť aj národnostné zloženie výkladnej dedinky, k jednému percentu oficiálne hlásiacej sa miestnej Slovače totiž pribudli plné dva autobusy našich Senváclavčanov. Havraní kameň nám, Pilíšanom pripomínal senondrejský skanzen, v skutočnosti však skanzenom nie je, veď ide o obývanú dedinu s menej než štyristo „domorodcami“. Tento malý

klenot ľudovej architektúry láka turistov, keďže je to celosvetovo prvá dedina zapísaná v roku 1987 na Zoznam svetového dedičstva UNESCO. Ďalšou bol Vlkolíneec na Slovensku. Jeho predstavitelia pred podaním svojej žiadosti zbierali skúsenosti aj tu, v dedinke, ktorá je stále živá a ktorú ročne navštívi približne 80-tisíc turistov. Láka ich sem nielen jedinečná architektúra, ale aj kovácke a hrnčiarske dielne, domácka výroba syrov, múzeum bábik v ľudových krojoch a možnosť zúčastniť sa mini kurzov tradičných remesiel a zvyklostí.

Text a foto: I. Fuhl / luno.hu

Hollókőn Jártunk

A Pásztón megtartott szentmise után, Tibor atya vezetésével Hollókőre indultunk. Hollókő Ófalu, és környezete, mint az köztudott, 1987 óta a Világörökség listára került. A felvétel egyik fő oka, hogy olyan kultúrát képvisel, amely a mai rohanó világunkkal járó visszafordíthatatlan változások következtében sebezhetővé vált.

A másik fő oka, hogy élő példája a hajdani falusi élet hagyományos formájának, amely a gazdasági és társadalmi változások következtében eltűnőben van.

Hollókő az egyutcás falutípust képviseli, ahol a házak keskeny szalagtelkeken helyezkednek el. A faluban ma is őrzik a palóc hagyományt. A falu építészeti is követi a palóchagyományt, mely szerint a nagycsaládosok általában egyetlen telekre

építkeztek. A család bővülésével az utca felé eső első ház mögé egy újat építettek. Az itt élők őrzik és nagyobb ünnepeken, legfőképpen Húsvétkor felveszik kézzel szőtt hímzett népviseletüket.

A falu felett magasodó várrom, amit a krónikák már 1310-ben említene, jelentős szerepet játszott a palócok és a husziták közti harcok idején. A régi falu védelmét biztosította, amelynek maradványait a várfal közelében találták meg. A török uralom végére (1683) a vár és a környéke végleg elnéptelenedett. És a jelenlegi település a korábbi falu alatti területen fejlődött ki fokozatosan a 18. és a 19. század során. A településre jellemző, hogy az első betelepülők a fő utca két oldalán építették fel hajlékukat. A későbbi generációk az így kialakult egyutcás falu keskeny parcelláinak hátsó részébe

építették fel házaikat. Egyre növelve a beépített területeteket. A palóc hagyomány szerint a pajták a falun kívül eső szélén épültek.

Érdekességként még annyit a faluról, hogy Hollókő lakossága soha nem törődött a tűzvédelmi rendelettel, ami tiltotta a fából készült falszerkezetek építését, mivel azt tűzveszélyes volt. Ennek következtében többször pusztított tűzvész.

A legutóbbi 1909-es tűzvész után a falu házait többnyire a palóc népi hagyományos módszerrel építették vissza. Kőalapokra, meszelt falakkal, az utca felé magas faoszlopos tornáccal, melyet a túlnyúló tető véd.

A tudatosan megőrződött Hollókő Ófalu, ahol ma is élnek a hagyományok, az észak-magyarországi Nógrád megyében, a Cserhát dombjai között

megbúvó palóc település. A falu a 20. század elejét idéző ötvenöt lakóépületből és a templomból álló – népi építészeti együttes.

Mivel igen nagy létszámmal érkezünk oda, ebédre egyénenként, de leginkább csoportokba verődve néztük végig a főbb látnivalókat. Szinte minden épület, múzeumként van berendezve. Szép, napos idő lévén, sokan fölsétáltak a falu felett lévő várromhoz, ahonnét csodálatos kilátás nyílt a falura. Aznap éppen a hagyományos szüreti ünnepet tartották, így a népi ruhákban öltözött felvonulókban is gyönyörködhattünk. A felvonulás után a kinti színpadon előbb a helybeliek adták elő folklóros műsorukat, majd meghívott művészek léptek a színpadra. Fajcsák Tibor atyának köszönhetően igen tartalmasan töltöttük a napot, és

Keresztneveink

Novemberi jeles névnapok és védőszentek

3. GYŐZŐ (Viktor) pápa, vértanú. Meghalt 198-ban Ünnepe: július 28. Azért szenvedett vértanúhalált, mert igen erélyesen kikelt a veszedelmes eretnokség ellen. Győző név a latin Viktor fordítása.

4. KÁROLY (Borromei) bíboros, milánói érsek. Meghalt 1584-ben Ünnepe nov. 4-e. Még nem volt felszentelt pap, mikor nagybátyja, IV. Pius pápa bíboros államtitkárrá tette. Felszentelése után nem sokára milánói érsek lett. Nagy műveltsége és mély vallásossága nagy tiszteletet váltott ki. Kiváló gondot fordított papjai nevelésére. A felebaráti szeretet cselekedetek végzésében nem ismert határt.

Hamvai Milánóban vannak, Borromei Szent Károly a római papság védőszentje. Dögvész ellen hívjuk segítségül. Károly = Carolus a németben hős, hős ember. Károlynak női alakja: Karolina = hős nő ünnepe március 2-a

5. IMRE szűz, hitvalló. Meghalt 1031-ben Ünnepe: november 5-e. Szent István király fia. A legkedveltebb férfinevek egyike. Minden anyának hő vágya, hogy fia a védőszent szellemével az ártatlanságnak, szívtisztaságnak, férfias bátorságnak és szorgalmas munkának legyen megtestesítője. Szent Imre a magyar ifjúság védőszentje. Imre = Emericus = Henricus, az

ónémetben Emerich: szorgalmas, tevékeny, vagy a nép fejedelme.

11. MÁRTON püspök, hitvalló. Meghalt 397-ben Ünnepe: november 11-e. Sabáriában (Szombathelyt) pogány szülőktől született. Mint római katona, Amiens város kapuja előtt egy szegény koldusnak odaadta köpenye felét: a rákövetkező éjszaka az Úr Jézus megjelent neki és tudatta, hogy amit a koldusnak adott, azt Neki adta. Erre Márton megkeresztelkedett és sok üldöztetés után remete módon akart élni, de utóbb mégis kénytelen volt a toursi püspökséget elfogadni. Franciaországnak, továbbá a katonáknak, csendőröknek, molnároknak, kádároknak védőszentje: Márton, Marci, Martinus, latinul: harcos. Ereklýéinek egy része Szombathelyen található.

15. ALBERT egyházdoktor. Meghalt 1280-ban Ünnepe: november 15. Ausgburg bollandist ős lovagi család sarja felöltötte Szent Domonkos fehér ruháját, mert a Szűz Anyának alázatos tisztelője volt. Szent Albertet méltán nevezik nagynak, mert lelkileg, szellemileg mesze kimagaslott kortársai közül. Azért érdemelte ki a „Doktor Universalis” címet. Tudományos munkássága kb. 30 nagy kötetre tehető. Szorgalmas papi munkája körébe bele tudta illeszteni a 150 zsoltárnak az

elmondását. IV. Sándor pápa a bíboros kollégium lelki vezetőjévé tette. Azóta ezt a tisztséget domonkos tölti be. Albert = Adalbert = Albrecht ónémet szó. Jelentése: nemességben kiváló, ragyogó.

19. ERZSÉBET (Thüringiai) özvegy. Meghalt 1231-ben Ünnepe: november 19-e. II. Endre magyar király leánya, Lajos thüringiai gróf neje, Wartburg várában nevelkedett. Mély vallásossága éles ellentétben állott környezetének világias szellemével. Férje halála után a wartburgi udvar nagyon neheztelt Erzsébetre a szegények és betegek iránt érzett szeretetért és jótékonykodásáért, ezért télvíz idején el kellett a várból távoznia, Rokona, a bambergi püspök vette pártfogásába, megnyugvását a ferencesek III. rendjében találta meg. Huszonnégy éves korában történt elhalálása után négy év múlva már szentté avatták. Élettörténetének egész irodalma van. Szent Erzsébet a zsidóban: Isten megesküdött.

25. KATALIN (Alexandriai) szűz, vértanú. Meghalt 305-ben. Ünnepe november 25-e. Azon ritka szentek közé tartozik, kiknek csodás élete

hosszú időn át a művészeknek és költőknek alkalmas tárgyat szolgáltatott. A legenda rendkívüli képességéhez fűzte az 50 bölccsel folytatott vitáját, kiket megtérített (Katalin legenda). Missziós tevékenységéért a pogány császár késekkel tűzdelt kerékbe törette, így nyerte el a szüzek égi koronáját. Szent Katalin a fiatal lányok, bölcsék, szónokok, molnárok, jegyzők, borbélyok, vargák védőszentje. A 14 segítőszent egyike. Katalin = Kató, Katus, Katica, Tinka = Catherina a görögben: tiszta.

30. ANDRÁS = Endre apostol, vértanú. Meghalt 70-ben Ünnepe: november 30. Péter apostol testvére, Keresztelő Szent János tanítványa. A mai Oroszország helyén és a Fekete tenger vidékén hirdette az ígét. Az achajai Patrasban fejjel lefelé történt keresztre feszítés által szenvedett vértanuhalált. Holttestét Cappuni Péter bíboros Amalfiba szállította: fejereklyéje 1462 óta Rómában a Szent Péter bazilikában van. Nagy Szent Gergely pápa András apostol nevét a mise „Liberá nos” kezdetű állandó imájába bevétette. András = Endre – Bandi görögül: férfias jelent.

Szlovák Önkormányzat hírei

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő – testülete
2017. szeptember 26-án, 17. 00 órakor ülést tartott.

Megjelent képviselők:

Franyó Rudolf elnök

Hornyák Józsefné elnökhelyettes

Dombai Gáborné képviselő

A Szentendrei Közös Önkormányzati Hivatal részéről:

Bartha Enikő irodavezető

Tamás Attiláné számviteli vezető

Franyó Rudolf elnök: Köszöntötte a megjelent képviselőket és a hivatal dolgozóit. 17. 05 - kor megnyitotta az ülést és megállapította, hogy mivel 3 képviselő jelen van. A Képviselő-testület határozatképes. Ismertette a napirendi pontot. Kérte, hogy szavazzanak a napirend elfogadásáról.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal a napirendet elfogadta.

Napirend:

Előterjesztés a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi költségvetése módosításáról.

Előadó: Franyó Rudolf elnök

Franyó Rudolf elnök: kérte, hogy közösen nézzék át a megkapott anyagot. Ismertette a költségvetés módosított főösszegét, ami 1.771.246 Ft. Bevételek a következő tételekből tevődnek össze: működési célú állami támogatás 782.000 Ft, feladatalapú állami támogatás 481.968 Ft, 2016. évi maradvány 504.278 Ft, kamat bevétel 3.000 Ft. Dologi kiadások összege 1.743.246 Ft, tartalékként 28.000 Ft lett beállítva a kiadási oldalra. Elmondta, hogy

az eredeti költségvetési főösszegük 777.213 Ft volt, ami 994.033 Ft-tal emelkedett. Ebből az összegből feladat alapú támogatásra idén 481.968 Ft-ot számolhatnak el. A működési támogatás összege is emelkedett, ezért szükségessé vált a költségvetés módosítása. Kiemelte, hogy ezeknek, az összegeknek a folyósítása megtörtént. A 2016. évben keletkezett maradvány összege 504.278 Ft, melyből 28.000 Ft-ot ismételtén tartalékba helyeztek. Felkéri a képviselőket, hogy szavazzanak az előterjesztésben szereplő I. határozati javaslat elfogadásáról.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal egyhangúan, az alábbi határozatot hozta:

Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi elemi költségvetésének módosított főösszegét 1.771.246 Ft-ban határozza meg az alábbiak szerint:

Működési bevétel: 1.266.968 Ft

Előző évi maradvány: 504.278 Ft

Dologi kiadások: 1.743.246 Ft

Tartalék: 28.000 Ft

Határidő: azonnal

Felelős: nemzetiségi önkormányzat elnöke.

Franyó Rudolf elnök: ismertette a 2017. év első félévének gazdálkodási adatait. Eszerint 631.948 Ft állami támogatást kaptak, ami 391.000 Ft működési és 240.984 Ft feladat alapú támogatást jelent. Összességében a nemzetiségi önkormányzat 632.000 Ft bevételből és 504.278 Ft pénzmaradványból gazdálkodhat. Eddig ebből az összegből 297.577 Ft került felhasználásra. Kérte a képviselőket, hogy fogadják el a 2017. évi költségvetés I. félévi teljesítéséről szóló beszámolót.

Felkérte a képviselőket, hogy szavazzanak az előterjesztésben szereplő II. határozati javaslat elfogadásáról.

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal egyhangúan az alábbi határozatot hozta:

A Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi

Önkormányzat Képviselő-testülete a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja a nemzetiségi önkormányzat 2017. évi költségvetésének I. féléves teljesítéséről szóló beszámolót.

Felelős: nemzetiségi önkormányzat elnöke.

Határidő: azonnal.

Tamás Attiláné számveteli vezető: emlékeztetett arra, hogy a 2016-ról megmaradt feladat alapú támogatást és a 2017. évi működési támogatást el kell költeni. Hangsúlyozza, hogy a 782.000 Ft működési támogatást december 31-ig kell felhasználni. A 481.968 Ft feladat alapú támogatás igénybevételére még 2018-ban is lesz lehetőség, viszont a 2016-ból megmaradt 301.000 Ft feladat alapú támogatást legkésőbb ez év végéig el kell tudni számolni. A nemzetiségi ruha vásárlására kapott önkormányzati támogatást is fel kellene használni.

Dombai Gáborné képviselő: jelezte, hogy a ruhák elkészültek.

Tamás Attiláné számveteli vezető: kéri, hogy a számlát juttassák el hozzá.

Franyó Rudolf elnök: kérdezte, hogy a működési célú támogatásból milyen kiadást lehet elszámolni?

Tamás Attiláné számveteli vezető: elmondja, hogy ezt a nemzetiségi önkormányzat a működésére költheti el. Ilyen lehet például egy kirándulás szervezése, nemzetiségi rendezvények lebonyolítása. Támogathatják az óvoda nemzetiségi csoportját, vagy a falu szlovák nemzetiségű lakosait. Testvér-települési kapcsolatok ápolására is fordítható pénzösszeg, de vásárolhatnak például magnót is ebből a támogatási keretből. A feladat alapú támogatás kimondottan nemzetiségi rendezvények, nemzetiségi feladatok finanszírozására szolgál.

Franyó Rudolf elnök: véleménye szerint átfedés van a két támogatási forma között.

Tamás Attiláné számveteli vezető: hangsúlyozta, hogy december 31-ig számla ellenében meg kell történnie a kifizetésnek.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: javasolta, hogy a közösségi házba vegyenek egy nagyobb teljesítményű magnetofont.

Dombai Gáborné képviselő: véleménye szerint az óvoda támogatása is jó lenne, mert már tavaly megígérték, hogy a szlovák csoportot támogatni fogják.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: úgy gondolta, hogy az Idősek napja rendezvényt is támogathatnák ajándékokkal, vagy akár étellel.

Tamás Attiláné számviteli vezető: emlékeztetett arra, hogy támogatások esetén mindig szükség van szerződést kötni a támogatott féllel.

Bartha Enikő irodavezető: felhívta a figyelmet, hogy a következő ülés novemberben lesz, és ki kellene tűzni a közmeghallgatás időpontját, mivel azt évente kötelező megtartani.

Franyó Rudolf elnök: javasolta, hogy a novemberi ülésük előtt tartsák meg a közmeghallgatást.

Dombai Gáborné képviselő: javasolta, hogy mivel egyre többen kéri a közösségi ház termék rendezvényekhez, a költségvetésükből finanszírozhatnának kisebb beszerzéseket. Gondol itt a függönykarnisok kicserélésére, vagy az összetört poharak, tányérok pótlására.

További hozzászólás nem lévén az elnök az ülést 17. 20 órakor bezárta.

Közmeghallgatás

Pilisszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2017. október 3-án 18 órai kezdettel közmeghallgatást tartott.

A Közmeghallgatás, hajdani kifejezéssel Falugyűlés csendben, bekiabálások nélkül zajlott le. Mindenki szóhoz jutott, és választ is kapott, aki jelentkezésével kérte. A felszólalásokra, kérdésekre leginkább Tóth Attila polgármester válaszolt. Válaszadásában dr. Illés György és Kiss Mónika alpolgármesterek segítettek. A gyűlésen 130 hozzászólás és válaszadás történt, amelyet a 21 oldalas jegyzőkönyv tartalmaz. A lenti sorok csak 51 hozzászólásról-válaszadásról íródtak.

Jelen lévő képviselők: Tóth Attila polgármester, Kiss Mónika alpolgármester, dr. Illés György alpolgármester, Hicsák János, Rudolf János képviselők

Távol voltak: Petkó Gábor képviselő, Vanyák Imre alpolgármester

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Gerendás Gábor jegyző, Bartha Enikő irodavezető.

1. Tóth Attila polgármester: Megnyitotta a közmeghallgatást, köszöntötte a Képviselő-testület tagjait, a Szentendrei Közös önkormányzati Hivatal munkatársait és dr. Gerendás Gábor jegyző urat.

2. Soláry Józsefné lakos szólalt felt elsőnek: elmondta, hogy egy hónapja volt a polgármester úrnál, és átadott neki egy 14 pontból álló kérdéssort, abban a reményben, hogy az abban foglaltakat komolyan veszi a polgármester úr, és a közmeghallgatáson válaszolni fog rájuk. Mivel nincs itt az anyag, megpróbálja fejből elismételni az ott leírtakat.

3. Tóth Attila polgármester: hangsúlyozva

megnyugtatta, hogy nagyon sokra emlékszik a felsorolásból, de nem az összesre.

4. Soláry Józsefné lakos: elmondta, hogy olyan kérdéseket is leírt, amik már több éve magválaszolásra várnak, ezek a parkolás, focipálya, állattartás, Fő tér, iskola-óvoda környéke, nincs lakossági meghallgatás, nem ismerik a faluban a polgármestert, polgárőrség ügye. Megjegyezte, hogy ő azért jelentkezett a polgárőrségbe, mert tiszta szívvel és segítőkészséggel szeretné végezni. Nem kapnak érte köszönetet, csak megjegyzéseket, intrikákat. Leszólják a tevékenységüket, pedig ők ingyen, társadalmi munkában, a saját szabadidejük terhére végeznek.

A továbbiakban beszélt a jogtalanul kiírtott erdőrészekről, majd megkérdezte, mi lett a vízműnk területén lévő áldatlan állapotokról készített fényképsorozattal, amit átadott?

Felemlítette, hogy a sportpályát állandó jelleggel összetapossák és piszkítják a szabadon kóborló állatok.

Jóindulatulag emlékeztetett arra, hogy évek óta ugyanazokat a problémákat veti fel, és semmi nem változik. Nem vigyáznak erre a szép falura!

7. Tóth Attila polgármester: válaszában elmondta, hogy az elmondottakhoz sok hozzáfűzni valója nincs, mert valóban léteznek ezek a problémák. Az emberek hozzáállásán kellene változtatni. Van szemetes, de mégsem abba dobják a szemetet, hanem mellé. Válaszában többek között előadta, hogy a felelős állattartás a gazda feladata, és nem az önkormányzaté. Probléma még az is, hogy zajos a falu. Az is gond, hogy sokan vasárnap vágják a fűvet, fűrészelnek.

10. Soláry Józsefné lakos: kérte, hogy a képviselők mondják el, hogy mi minden történt 3 év alatt, mióta megválasztásra kerültek. Sorolják fel, hogy mennyi pénzt költöttek el és mire.

11. Dankovics István lakos: sérelmezte, hogy a testületi ülések meghívóját az ülések előtt csak egy, esetleg két nappal teszik az internetre. Így nem lehet rendesen felkészülni a hozzászólásokra. Továbbiakban a Kékes utca folytatásával kapcsolatban érdeklődött.

Előadta: - „Úgy véli, a Kékes utca problémáját azért nem oldják meg, mert ő nincs tűzközelben”.

12. Tóth Attila polgármester: a testületi ülésekkel kapcsolatban elmondta, hogy az elfogadott éves munkatervben egy évre előre meghatározzák, hogy mikor lesznek a testületi ülések, az pedig fenn van a honlapon. A továbbiakban a gázhálózat kiépítésének lehetőségéről szólt.

22. Franyó Rudolf lakos: hangoztatta, hogy a gáz kiépítés, a halastó létesítés, vagy akár a csatornázás csak a többszöri polgármesterünk kampányfogása volt és semmi más!

Már az első megválasztásának estéjén pezsgővel való koccintása közben kijelentette:

„Legközelebb már csak akkor koccintunk, mikor itt lesz a gáz” Ennek bizony már tizenöt esztendeje! Sokunk álmából, derék pálosaink halastavából sem lesz ismét halastó.

A csatornaépítési támogatásról az eltelt másfél évtized alatt lecsúsztuk.

23. Soláry Józsefné lakos: megemlítette, hogy polgármester úr a tavalyi közmeghallgatáson azt mondta, hogy kb. 2-3 év múlva csatorna lesz Pilisszentlászlón.

24. Tóth Attila polgármester: jelezte, hogy akkor is azt mondta, hogy ez csak az ő saját véleménye.

26. dr. Illés György alpolgármester: rátérve a gázbekötés lehetőségére, többek között a következőket mondta. Gázvezetékek bővítésére az állami támogatás megszűnt. Beruházni a szolgáltató tudna, de mivel jelenleg az a Magyar Állam, így erre nem lehet számítani. A lakosság, vagy az önkormányzat tudja csak megrendelni, a kivitelezést. Meglátása szerint ezért az elkövetkező két évben nem érdemes ezzel foglalkozni. Tehát a pezsgőbontásra még várni kell!

32. Kiss Mónika alpolgármester: fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a faliújságban mindig

megjelenik, ha magánszemélyek energetikai felújítással kapcsolatos hazai, vagy uniós pályázatra jelentkezhetnek. Ebben az évben vagy 0%-os hitel keretében, vagy megosztott pályázat keretében, 30-40%-os támogatás mellett, 10% önerővel, illetve hitellel kombináltan is lehetett a házak korszerűsítésére pályázni.

33. Dankovics István lakos véleménye szerint a megújuló energiával az a probléma, hogy nagy hidegben nem alkalmazható. Mindenképpen kell egy másik lehetőséget is kiépíteni mellé. Drága egy háztartásban ilyet kialakítani.

A továbbiakban megkérdezte, hogy a Waldorf iskola fellevezető úttal időszerű volt akkor foglalkozni? Voltak lakossági kérelmek, és akik közel álltak a falu vezetéséhez, azoknál tudtak olyan testületi döntést hozni, ami számukra előnyös. Akár belterületbe is vonták azt a területet, amit kértek.

35. Tóth Attila polgármester: határozottan állította, hogy a Hrabina utcával kapcsolatban a jelenlegi testület semmiféle döntést nem hozott.

45. Dankovics István lakos: a Kékes utca meghosszabbításával kapcsolatban előadja, hogy elment már az ügyvédhez is, hogy mit tehet, de ott is azt a választ kapta, hogy önkormányzati döntés szükséges ahhoz, hogy útként legyen bejegyezve az a rész.

46. Tóth Attila polgármester: jelezte, hogy Dankovics úrnak joga van jogorvoslatot kérni, ha úgy gondolja.

49. Dankovics István lakos: felmerült benne a gondolat, hogy a ribnyicskai területéért cserébe akkor azt kéri az önkormányzattól, hogy a Kékes utca végét jegyeztesse le.

50. Tóth Attila polgármester: hangsúlyozta, hogy területet területre cserélnek, nem alkut kötnek.

52. Dombai József lakos: megköszönte a szót a polgármester úrnak. Elmondta, hogy nem kívánja minősíteni azokat a válaszokat, amiket az előtte szóló lakosok kaptak, mivel nem tette fel a kérdéseket. Ha ők azt elfogadják, az ő dolguk. ... Nincs jövőképük... a vak tyúk is talál szemet...és még sok érdekes témát feszegető hosszú felsorolás következett.

53. Kocskovszki Pál lakos: a polgármesterhez intézve szavait, azt mondta, hogy azt kell Dombai úr felvetésére válaszolnia, hogy olyan kérdéskört

halmozott fel, amire ő választ nem tud adni.

55. Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy szó volt arról, hogy megpróbálják a lakosságot megkeresni, hogy felmérjék, hogy mire van igényük. Ezt valóban megígérték, és nem teljesítették. Vállalja érte a következőket. Hangsúlyozta, hogy bizottság, létrehozásáról nem volt szó. Korrektül elismerte, hogy a lakossággal való kapcsolattartásban tényleg vannak hiányosságok az önkormányzat részéről. Azon viszont, hogy kifárasztották a lakosságot, és azért járnak egyre kevesebben az ülésekre, kicsit gondolkodóba esett.

Megkérdezte jegyző urat, hogy Szentendrén mekkora látogatottsága van egy közmeghallgatásnak. A jegyző úr, elmondta, hogy a 30 ezres fős városban 50-en jelennek meg. Pilisszentlászlón most 11-en vannak jelen az 1200 főből. Az arányokat figyelembe véve sokkal jobb adat.

62. Dombai József lakos: köszöni polgármester úr választát. Jól sejtette, amellet, hogy megköszöni, elfogadni nem tudja. Véleménye szerint Magyarországon, egy közmeghallgatáson, ami testületi ülésnek is minősül, minden kisebbségnek jogában áll anyanyelvén szólni néhány szót. Szlovákul szeretne néhány mondatot szólni.

63. Dr. Illés György alpolgármester: megkérdezte, hogy Dombai úr szerint hivatalból biztosítani kellett volna tolmácsot a közmeghallgatásra, mikor az elmúlt 20 évben senki nem akart szlovákul hozzászólni?

64. Dombai József lakos erre megkérdezte, hogy joga van-e anyanyelvén megszólalni?

65. Tóth Attila polgármester: jelezte, hogy természetesen joga van szlovákul szólni.

66. Dombai József lakos: felajánlotta, hogy a hivatali munkát elősegítendő, le is fordítja magyarra, amit mond.

67. Tóth Attila polgármester: megadta a szót Dombai Józsefnek.

68. Dombai József lakos: Igazán szép ékes szlovák irodalmi, és hivatali nyelven szolt a jelenlévőkhöz, amit sajnos éppen a szép ékes szlováksága miatt sajnos kevesen értettük kristálytisztán.

Tehát a magyar fordítása: Köszöntötte a

polgármestert, az alpolgármester asszonyt, a képviselőket, a jegyző urat, a hivatalból megjelenteket. Van a településnek egy emlékműve, a Pilisszentlászlói alapítók emlékköve. Az alapítók emlékköve mellett, a Községházával szemben áll

Szent László szobra. Szent László nemcsak a magyarok királya volt, hanem a Kárpát-medencében élő nemzeteknek is a királya is volt. Ugyanúgy a Szlovákoknak is a királya. Ezen a szobron, csak magyar nyelvű felirat van. A Trubniknak a legutóbbi számában olvasott ezzel kapcsolatosan egy újságcikket, ami álláspontja szerint nagyon helyesen kifogásolta azt, hogy egy szlovák településen nem kétnyelvű felirat található. Azt szeretné kérdezni

polgármester úrtól, illetve a képviselő –testületi tagoktól, hogy kívánják – e ezt a fajsúlyos kérdést valamilyen szinten reperálni, mégpedig úgy, hogy szlovákul is felkerüljön a szöveg. Beszédét befejezve, a hallgatóság figyelmét meghajolva megköszönte.

69. dr. Illés György alpolgármester: emlékeztetett arra, hogy a felvetésbe be kell vonni a római katolikus egyházat is, mivel az emlékmű az ő területükön áll. Amikor készült, akkor is kellett az egyház hozzájárulása. Személy szerint maximálisan támogatja a kétnyelvű feliratot. Emlékeztet arra, hogy regnálás idején készült Vasvári Vilmos emléktáblája, melyen szintén kétnyelvű felirat olvasható. Az újonnan elkészült utcanév táblák is kétnyelvűek. Megemlíti még, hogy az egyik helyi szlovák költő, Papucsak Gregor írt egy verset, amit el lehetne helyezni az emlékművön. Emlékeztet arra, hogy van egy nagy különbség Magyarország megnevezésével kapcsolatban a szlovák testvérek és a magyar testvérek között. Amíg nagy Magyarország fennállt, addig azt szlovákul velká uhorskának hívták. Trianon után a mai Magyarországot a szlovákok Madarskonak nevezik. Az itt élők ezt az országot egyféleképpen nevezik Szent István államalapítása óta. Amikor Szent Istvánról, vagy szent Lászlóról írnak, akkor úgy nevezik őket, hogy magyarok királya. Nem sorolják fel az összes nemzetiségi megszólítást. Ez nem egy megkülönböztetés, hanem egyszerűen a magyar nyelvben nincs külön szó a nagy Magyarországra.

70. Franyó Rudolf lakos: megjegyezte, hogy a nemrég megrendezett Pálos találkozóra villámgyorsan kitétek pár darab szlovák nyelvű utcatáblát, de csak azon az útvonalon, ahol a körmenet ment. Tisztelettel megkérdezte, hogy mikor lesz a többi utcában is szlovák nyelvű tábla? Igen nagy becsapása történt kedves vendégeinknek, hogy csak azokban az utcákban helyeztek el szlovák nyelven összesen hat darab táblát abban három utcában.

Ezt a „módit” igen nagy pofátlanságnak tartotta, már akkor, csak ünneprengés miatt nem akart szólni. A jelenlévőknek is előadta, hogy nem keveset dolgozott azon, hogy éppen dr. Illés György kérésére lefordítsa szlovákra az utcanéveket. El is küldte az anyagot dr. Illés Györgynek.

71. dr. Illés György alpolgármester: jelezte, hogy sok tábla elkészült már, melyek a Község házban vannak lerakva. Kéri, hogy keressék meg ezeket, és mihamarább rakják ki a helyükre.

72. Franyó Rudolf lakos: kérte hogy az ezzel kapcsolatos felszólalás pontosan kerüljön lejegyzésre, mert később lefordítja és Szlovákia jelentősebb újságaiban, megjelenteti.

73. Dombai József lakos: emlékeztetett arra, hogy az elmúlt héten volt testületi ülése a szlovák nemzetiségi önkormányzatnak, ahol megszavazták, a pénzügyi beszámolót.

Ebből az is kiderült, hogy Pilisszentlászló önkormányzatától egy peták, támogatást nem kap, holott minden települési rendezvényen segédkezik. Mindig kéri a nemzetiségi önkormányzat közreműködését, és nem minden esetben szlovákságunk érdekében! És közben 10 fillér támogatást sem kapnak.

74. dr. Illés György alpolgármester: megkérdezte Dombai Józsefet, hogy szerint hányszor kért pénzügyi támogatást a nemzetiségi önkormányzattól?

75. Dombai József lakos: véleménye szerint nem az számít, hogy kér –e vagy sem hozzájárulást.

76. dr. Illés György alpolgármester: „... nekem a kérés nagy szégyen, adjon úgy is, ha nem kérem...”

77. Dombai József lakos jelezte, hogy pont erre gondolt. Véleménye szerint megérdemelné a nemzetiségi önkormányzat a segítséget. Nem csak a Waldorfnak kellene pumpálni a támogatásokat.

78. dr. Illés György alpolgármester: elmondta, hogy a Polgárőr Egyesület kért támogatást, és kapott is.

79. Soláry Józsefné lakos jelezte, hogy már csak egy helyiség kellene nekik, ahol le tudnának ülni.

80. Dombai József lakos: tud olyan nyugdíjasról is, akinek kellene támogatást adni, de annyi önérzet van benne, hogy nem kér, mert szégyelli magát.

81. dr. Illés György alpolgármester: felhívta a figyelmet arra, hogy a mai világban, ha valaki nem igényel valamit, akkor nem is fogja megkapni. Még a 90 éveseknek, akik támogatást kapnak az államtól, azoknak is joguk van azt visszautasítani. Ezután vita alakult ki, amit nem lehetett megérteni...

Majd telekvita következett, ami nem igazán a szeretett falunk érdekeit szolgálta.

Ezt követően, folytatódott az ülés:

82. Franyó Rudolf lakos ismételtén kérte, hogy az elkészült kétnyelvű utcatáblákat mielőbb helyezték ki.

99. Soláry Józsefné lakos: emlékeztetett arra, hogy a buszmegálló és környezete már négy éve minősíthetetlen állapotban van. Kérdezte, hogy lehet – e tudni ki volt, aki hatalmas lyukat okozta a buszmegállón? Érdeklődött, hogy a telefonfülkét megrongáló személyét sem tudják még?

100. Tóth Attila polgármester: a buszmegálló rongálójáról nem tudnak semmit. Kérdezte, hogy a telefonfülkével kapcsolatban a polgárőrség tett e bejelentést?

101. Soláry Józsefné lakos: kérdezte még, hogy mi van a kamerákkal? Mit mutatnak? Mindenhol van kamera. Van a focipályán, a Fő téren. Milliós kiadás volt ez a falunak, mégsem látják még az elkövetők sziluettjét sem. Ha pedig mégis látszanak, akkor miért nem tudják, hogy kik voltak?

102. Tóth Attila polgármester: felhívta a figyelmet arra, hogy nem úgy van, hogy például ő, mint polgármester rámutat valakire, és azt mondja „ő” volt.

103. Soláry Józsefné lakos: megkérdezte, hogy tényleg nincs az önkormányzatnak állattartási rendelete? Hogy lehet ez?

122. Franyó Rudolf lakos: Soláry Józsefné kérdésére reagálva elmondta, hogy az előbb tájékoztatott mindenkit jegyző úr arról, hogy törvényi rendelkezés van az állattartásról, ami felülírja a helyi rendeleteket.

123. Soláry Józsefné lakos: nem tudja elfogadni, hogy így tartják az állatokat a faluban.

Előfordult, hogy sétált a határban egy kislánnyal, és egy bika ment feléjük, és a gyerek kiabált neki, hogy ments meg Csöpi néni. Véleménye szerint nincs rend a faluban.

124. dr. Illés György alpolgármester: hozzászólásának a lényege, az állattartással kapcsolatban az, hogy sajnos fel kell jelenteni a

szomszédot, ha átengedi a másik ember telkére a jószágait. Kevésbé hatékony megoldás, ha csak morog a károsult, vagy elmegy a polgármesterhez, és neki panaszkodik.

130. Tóth Attila polgármester: több kérdés észrevétel nem lévén, megköszönte a közmeghallgatáson való részvételt, és a különben kedélyes hangulatban lezajlott közmeghallgatást bezárta.

Jegyzőkönyvvel kapcsolatos jegyzeteim

A jegyzőkönyv 68. szám alatt felszólaló Dombai József Szent László szobrával, kapcsolatos felszólalásával abszolút egyet kell értenünk azzal, hogy a nagy lovagkirályunk a kereszténységünk megerősítője, valóban nemcsak a magyarok királya volt, hanem a Kárpát-medencében élő nemzeteknek a királya is. Ugyanúgy természetesen a szlovákoknak is a királya, hiszen az akkori Nagy Magyarország megnevezése is szlovák nyelven Velké Uhersko volt. A kiegyezés után: Rakuská – Uherská Monarchia.

Ugyanakkor dr. Illés György választ is, hogy maximálisan támogatja a kétnyelvű feliratot, köszönettel kell tudomásul vennünk. Ennek még a mellszobor elkészülte után is tanuságát adta, amikor Szlovákia nagykövete Juraj Migas, és miniszterhelyettese Csaplovics úr községünkbe látogatott, akkor szlovák nyelvű táblát helyezett el, illetve akasztott a szoborra. Ezt akkor áldot emlékeztető Kabar Sándor atya megkifogásolta.

Visszatérve a szobor feliratára, azt szeretném kifejtetni, hogy a szöveg egy középkori magyar imából – fohászból lett idézve. Az idézetet meg eredetiben kell használni ezt helyesnek, tartom.

Mi szlovák ajkuak nem kérjük, hiszen nem is kérhetjük, hogy a „oltalmazd magyar népet” helyett „oltalmazd magyar és a szlovák népet” – re módosítsuk a feliratot. Ezt dőre dolognak tartanám, mert ilyen alapon akkor fel kellene

sorolni az akkori Nagy Magyarország összes nemzetiségét. Tehát én akkor és most is csak azt a

szlovák ajkú szöveget bátorodom javasolni, amit dr. Illés Györggyel közösen a már említett látogatás alkalmával helyeztünk. Tehát egy mondatban lerövidítve a fentieket: - **A magyar felirat nagyon jó, ahhoz nem szabad hozzányúlni.** Ugyanazt a szöveget kell szlovákra fordítani és helyezni valami olyan megoldással, hogy a csodálatos alkotás esztétikai szempontokból ne sérüljön. Dr. Illés György alpolgármester úrnak aggályai, hogy a szobor egyházi területen van elhelyezve, már oka fogyottá váltak. Ezt azzal merem alátámasztani, hogy a plébánia

kerítésén Pilisszentlászló létezésében először **Tibor atya írta ki szlovákul főterünk, STANOVISKO elnevezését.** Tehát ezek után aggodalomra semmi ok Szent Lászlóhoz szóló fohász szlovák nyelven történő feliratának.

A 70. szám alatti megjegyzésemre, hogy a nemrég megrendezett Pálos találkozóra csak azon az útvonalon lettek elhelyezve szlovákul is az utcánév táblák amerre a körmenet ment.

Erre a 71. szám alatti válaszában dr. Illés György alpolgármester jelezte, hogy a táblákból sok elkészült már, melyek a Községházán vannak lerakva. Kérte, hogy keressék meg ezeket, és mihamarább rakják ki a helyükre.

Erről csak annyit, hogy a táblák többsége már

valóban még annak idején elkészült, csak addig még nem került elhelyezésre.

A kései elhelyezésre Tóth Attila abszolút elfogadható levelet küldött:....” - *A már elkészült utcanévtáblák csak azért most kerültek kirakásra, mert az Értéktár Bizottság tárgyal a faanyagú utcanévtáblák elkészítéséről, illetve kihelyezéséről és úgy gondoltuk, hogy már csak a végleges táblák kerüljenek kirakásra. Az alábbi utcanevek fordítására lenne még szükségünk: Árnyas utca, Ibolya utca, Kékes utca, Kökény utca, Som köz, Petőfi tér, Szarvas utca, Templom köz, Vadrózsa utca, Rózsahegy utca. Köszönettel: Tóth Attila polgármester”*

Fotó, szöveg: Franyó Rudolf

Idősek világnapja

„Ostoba piktor az idő, mentél tovább dolgozik az arcképiünkön, annál jobban elrontja azt” – olvasható a nagy írónktól, Jókai Mórtól.

Ősi érett kultúrákban az öregeket nem azért tisztelték, mert „fáradtságos életükkel kiérdemelték”, nem is abból a józan előrelátásból, hogy „egyszer én is öreg leszek, s milyen jó lesz, ha nem hajítanak majd a szemétre”, hanem azért, mert a lélek még érzékenyebb volt, a szellem nyitottabb. „Az öregember olyan értékeket jelenített meg, amely a fiatalabbak számára vonzó és kíváncsi volt! Az öregember akkoriban nem teher volt, hanem felbecsülhetetlen érték: nem azt nézték milyen mulandó teste, hanem hogy ki lakik benne.” (Müller Péter)

„Látod, így jön majd az öregség, udvariasan. Nem dráma az öregség, ne félj. Egy napon hírt kapsz, ennyi az egész. Felnézel a munkádból és az életből, szórakozottan s aztán készségesen mondod. „Igen, igen meg kell öregedni. Egy pillanat még, valamit akartam... Mit is? Igen, élni. Tudom most már késő. Mehetünk.

„Az ember akkor öregszik meg, mikor mosolyog azon, amin valaha sírt, és nevet azon, amiért valamikor a fogát csikorgatta”. (Móra Ferenc)

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-ét AZ IDŐSEK VILÁGNAPJÁ - vá. Lehet fontolgatni, hogy miért is eshetett októberre

ennek az ünnepnek a jelölése, megünneplése. Talán, mert az emberes évekhez az emberes hónap illik a legjobban.

Hasonlíthatjuk az életünket a négy évszakhoz, a napszakhoz, de talán a legszebben mégis egy fa szimbolizálja. Először egy kis mag, cseperedve csemete, majd sudár lesz a termete, tele zöld levelekkel, rügyekkel, virágba borul, termést hoz, lehullatja a sárguló leveleit, majd téli álmat alszik. Mi most hol is tartunk? A levélhullásnál, ami ősszel történik.....

Franyó Rudolf

Idősek Napja Kóspallagon

Pilisszentlászló Nefelejcs énekkarát idén is az a megtiszteltetés érte, hogy az eddigi hagyományoknak megfelelően idén is meghívást kapott az Idősek Napja alkalmából tartott ünnepségre.

Odafelé menet a párkányi hídon mentünk át, majd némi kitérővel lekanyarodtunk Márianosztra felé. Amint beálltunk a főbejáratnál, tőlünk jobbra magasodott a kéttornyú barokk stílusban épült Magyarok Nagyasszonya Bazilika, szembe velünk a hajdani pálos kolostor épületei terültek el, melyek ma fegyházként funkcionálnak, míg bal kézre a földszintes kiállítóhelyet nézhettük volna meg, de erre már nem jutott időnk. A pálosok kegytemplomát viszont megtekintettük és néhány egyházi éneket is elénekeltünk.

A jelenlévő szlovákiai pálos atyától, magyar nyelven megismerhettük a kolostor alapítását és nagyon rövid történetét: Nagy Lajos király alapította - építette egy közeli romos vár faragott köveiből a kolostort és a templomot a Pálos rend számára, amit a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelt föl.

Így nyerte el a kolostor- majd ennek következtében a mellette kialakult falu is – a Mária Nostra, a Mi Máriánk nevet.

Sajnos több időnk nem jutott információszerzésre. Így is szinte az utolsó percekben bár de, időre odaértünk Kóspallag szépen felújított, tágas Művelődési Házához.

A szívélyes fogadtatás után kezdődött el az Idősek Napja ünnepség, amit Pálfalvi Milán politikai tanácsadó kedves üdvözlő szavaival nyitott meg. Néhány gondolat, amit sikerült megjegyezni igen tartalmas beszédéből:

„...Tudjuk, minden nemzedéknek tennie kell azért, hogy erősödjön a korosztályok közötti együttműködés. Az ország történelméből mindannyian megtanulhattuk ennek fontosságát. A mai időseknek a háborúk után újjá kellett építeniük

az országot, a rendszerváltáskor pedig be kellett indítaniuk a gazdaságot. Ezért köszönetet kell mondanunk nekik, hogy ma abban a világban élhetünk, aminek alapjait ők építették fel.

A Fidesz-KDNP-re számíthatnak a nyugdíjasok. 2010 után vállaltuk a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését, a rezsicsökkentéssel is segítséget kívántunk nyújtani, de az

alapvető élelmiszerek forgalmi adójának csökkentése is a nyugdíjasok terheinek mérséklését célozta. A tisztelet és megbecsülés az újabb intézkedésekben is megjelenik. A megszokott nyugdíjmelésen felül az idén először nyugdíjprémium kifizetésére is lehetőség nyílik.

A közösség erejét mutatja, milyenek az ünnepei. Az, hogy Önök ma itt együtt ünnepelnek, ennek a közösségi erőnek méltó bizonyítéka. Kívánok Önöknek, családjuknak és minden

Kóspallaginak jó egészséget, sok-sok emlékezetes, társaságban megélt programot.”

A bevezető beszédet követően Botos Katalin elnök asszony üdvözlölte a jelenlévőket, majd Klein Tibor polgármester úr rövid, melegehangú üdvözlése következett.

Az igen tartalmas műsorban fellépésével a szentendreiek által megerősített énekkarunk is derekasan kivette részét, és nagy tapsot aratott. A színvonalas műsort követően kötetlen beszélgetés keretén belül finomabbnál finomabb szendvicseket és italokat szolgáltak fel Kóspallag önkéntes segítői.

A beszélgetésbe belemerülve észre sem vettük az idő múlását, sötétedés előtt helyezkedtünk el a kisbuszba és hagytuk el kedves vendéglátóink faluját.

Hazafelé a Megyeri hídon jöttünk át és így érkeztünk szeretett szülőfalunk főterére.

Fotók, szöveg: Franyó Rudolf

Temetőnk takarítása

A Waldorf Iskola tanulói két csoportban is a tavalyihoz hasonlóan kigereblyézték, és rendet raktak a temetőnkben.

Aztán szerszámaikkal a vállukon, felnőtt emberként ballagtak vissza a jó nevelést adó iskolájukba. Önzetlen és jóra való munkájuk, nem csak

dicséretes, de példaértékű is volt. Isten áldja meg őket és nevelőiket jószágukért. Petkóné Mónika és Vrchovina

Anettnek köszönhetően idén is felkerültek elhunyt elődeink régi képei a temető bejárati kerítésére. Nagyon tiszteletre méltó nemes lélekre valló példája ez elődeink emlékének ápolására.

Franyó Rudolf

Böjte Csaba Szentendrén

Böjte Csaba Teréz nap alkalmából Szentendrén beszélt a hagyományörző óvónők konferenciáján. Egy gondolatát megosztom a kedves olvasókkal:

"Te is, én is, mindannyian Isten képére, hasonlatosságára született lények vagyunk, nem kell keresnünk az identitásunkat, mi mindannyian arra születünk,

hogy Isten ajándékai legyünk, családunk, testvéreink, az emberiség számára!! Mi mást mondhatnék, merd vállalni ajándék létedet, merj azzá válni, amiért teremtett az Isten, ott, ahol élsz, légy áldás, ajándék, gyógyító simogatása, életadó jó szava az élet Urának!!"

Franyó Rudolf

Polgárőrségi Hírek

Közös kirándulás a Pilisszentlászló Vadvirág óvodásaival és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal munkatársával

Polgárőrségünk 2017. október 16-án közös kirándulást szervezett a Vadvirág Óvoda óvodásaival, és felkértük a DINPI munkatársát Fehér Balázs természetvédelmi

Fotó : Mihics Krisztián

örkerület munkatársát, hogy a gyerekeknek az erdőkkel, fákkal Pilisszentlászló

természeti adottságairól tartson előadást. Az óvodások már nagyon várták a kirándulást, oda érkezésünkkor már indulásra készen voltak a gyerekek. Az elindulásunkat megtisztelte Rudolf János önkormányzati képviselő is. Fehér Balázs örkerület-vezető örömmel tett eleget felkérésünknek. Indulás előtt minden kisgyerek felvette a láthatósági mellényét. Jó időt fogtunk ki, a községen keresztül mentünk ki a Kopanyica erdőrészlet elejéhez. A Szentendrei úton a polgárőreink az átmenő gépjármű forgalmat időszakosan korlátozták a biztonságos áthaladás

érdekében. Ahol járda nem volt az átvezető úton ott elől oldalt, hátul a polgárőrök kísérték az óvodásokat. Útközben a Pilisi Parkerdő Zrt. erdészeivel találkoztunk, akik egyetemistákat kísérték. Az erdőbe érve Fehér Balázs játékosan az erdővel, természettel, állatokkal kapcsolatosan a gyerekeknek megtartotta előadását. Erdei út mellett a kisgyerekek megpihenve gondos óvodapedagógusok segítségével kis uzsonnájukat elfogyasztották. Elindultunk visszafelé, ahol végig a különböző bokrokkal, fákkal kapcsolatosan Fehér

Balázs részletes bemutatást tartott. Felhívta a figyelmet a veszélyekre is. Az idő gyorsan elszaladt, mindenki kicsit elfáradt, de élményekkel teltten tért vissza az óvodába. A polgárőrség részéről Franyó Rudolf, Kocskovszki Istvánné, Mihics Krisztián, Tusák József, és Mihics József vett részt a programban. Az óvodavezető és a polgárőrség is megköszönte a DINPI Fehér Balázs természetvédelmi örkerület vezető előadását, a közös együttműködését.

Közlekedési Baleset Pilisszentlászló – Visegrád közötti útszakaszon teljes útzár biztosítása

A Szentendrei Rendőrkapitányság Szolgálatirányító parancsnoka 2017. 10. 14.-én 16 óra 17 perckor telefonon közölte az egyesület polgárőrével, hogy a Pilisszentlászló Visegrád közötti összekötő 1116-os út 16 km szelvényénél sérüléses közúti közlekedési baleset történt. A műszaki mentés és a helyszínelés idejére az út le van zárva, a gépjárművek áthaladása ezen időszak alatt szünetel. Felkérte a polgárőr egyesület közreműködését a teljes útzár fenntartásához, a járművek áthaladásának a megakadályozásához, mivel a balesetnél kint lévő rendőri erők önerőből

ezt teljes mértékben, biztonságosan nem tudják biztosítani. Az egyesület két tagja (Mihics József, Kocskovszki István) késlekedés nélkül azonnal eleget tett a felkérésre, és a helyszínen megjelenve a rendőrségnek segítséget nyújtott az út lezárásában, a műszaki és életmentés zavartalanságának biztosításában. A fenti útszakasz műszaki mentése 18 óra 15 percig tartott, ami során az összeroncsolódott két motorkerékpár elszállításra került, az úttestre kiömlő olaj felitatása megtörtént. A két polgárőr az útszakasz két végén, rendőri egyeztetés után hozott létre útelzárást.

Szentendre Hivatásos Tűzoltóságon tanfolyam

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület négy tagja Szentendre Hivatásos Tűzoltóság által szervezett 40-órás tűzoltó tanfolyamon vett részt. A képzés négy alkalommal szombati napokon került megtartásra a szentendrei

Fotó : Mihics Krisztián

tűzoltóság laktanyájában. Az oktatásnak volt elméleti és gyakorlati részei is. Pilisszentlászlón kívül a szomszédos települések önkéntes tűzoltói is részt vettek, így Leányfaluból, Visegrádról, de a fővárosból is voltak résztvevők. A tanfolyam tartalmas volt, sok dolgot tanultunk, amit később gyakorlatban tudunk majd hasznosítani. A

tanfolyam végén vizsgáznunk kellett, amit sikeresen teljesítettünk. A vizsgán jelen volt Andresz Csaba tű. őrnagy Parancsnok és Oláh Péter tű. alezredes tűzoltósági tanácsos megyei tűzoltósági főfelügyelő.

A tanfolyamon résztvevőknek írásban és szóban is számot kellett adniuk felkészültségükről. A szerelési feladatokat lendületesen és szakszerűen hajtották végre a résztvevők. Az egyesületünk részéről 4 fő tett eredményes vizsgát. Két fő Kocskovszki István és ifj. Rudolf János emléklapot kapott a vizsga végén.

Látogatottsági felmérés a Visegrádi-hegységben, önkéntesség és a Pilisszentlászlói Polgárőr Egyesület

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága és a Pilisi Parkerdő Zrt. a Visegrádi-hegység (Pilis) részére.

látogatottsági felméréshez önkénteseket keresett. Polgárőrségünk elsői között jelezte részvételi szándékát, hisz az egyesületünk célkitűzése között fontos helyen szerepel a természet védelme is.

Fotó : Mihics Krisztián

A felmérésekre október hónap harmadik hétvégéjén került sor különböző helyszíneken. Pilisszentlászló területén három felmérő pont volt.

Az egyik ponton Tusák József aktív polgárőrünk volt, aki nagyon sok idelátogató turistát szólított meg. Polgárőrségünk többi tagja is segített a kiszállásban (logisztikában). Polgárőrségünk visszatérően ellenőrizte, segítette a pontokon (terepen) lévőket.

Az önkéntesek zöme a Debreceni Egyetemről került ki. Tusák József önkéntesünk elmondta, hogy nagyon épületes volt a kezdeményezés, az ide érkező turisták, természetjárók sok hasznos dolgot, javaslatot fogalmaztak meg az erdővel és a községgel kapcsolatban. A tapasztalatok átadásra

Voltak olyan kirándulók, akik szatyorral a kezükben a túra útvonalukon az eldobott szemetet szedték össze, ami példaértékű. Elmondták, a negatívumot is, így azt, hogy sajnos szemetes községünk, és a környező erdők is. Azért, hogy ne így legyen, az itt élőknek kell megszólítani a szemetelőket. Községünkben több szemetes is kihelyezésre került, oda kell bedobni a szemetet. Ez egy a sok közül felvetés volt az ide látogatóktól. Megfogalmazták, hogy nagyon szép természeti adottsággal rendelkezik községünk, túlzás nélkül állítható, hogy az ország egyik legszebb fekvésű települése, aminek a tisztaságára fontos volna vigyázni.

Jövő tavasszal lesz egy hasonló felmérés, amire már most jelezte a szervezők felé Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület az aktív segítségét.

Tusák József

Mindenszentek, halottak napja Pilisszentlászlón

Fotó : Mihics Krisztián

A Polgárőrség 2017.

november 1-én a Pilisszentlászló temető és környékét visszatérően ellenőrizte.

Sok európai országban, így Magyarországon is az emberek ilyenkor általában meglátogatják, és rendbe teszik elhunyt hozzátartozóik sírját. Gyertyákat, mécseket gyújtanak, és virágot visznek. Mivel a krizantém ebben az időszakban nyílik, hazánkban ilyenkor leginkább ezzel a virággal szokták díszíteni a sírokat.

A Mindenszentek ünnepe a katolikus keresztény egyház saját ünnepe.

Szolgálatban lévő polgárőrök szolgálati feladatuk ellátása mellett az Iskola udvaron elhelyezett I-II világháborús emlékműnél, és Pilisszentlászló temetőben Kiss László hősi halott tűzoltó sírhelyénél egy-egy gyertyát gyújtottak.

Csendesen méltóképpen zajlott a megemlékezés szeretteinkre.

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

2009 Pilisszentlászló, Szabadság tér 1.

Gazdakalendárium

„A borászkodás ott kezdődik, ahol szőlészkedés végződik”. Vagyis a szüretnél. A nagyüzemi borászatról nem akarok írni, mert az mindenkinek hétpecsétes titka. A házi borkészítéshez nem feltétlenül szükséges szőlődaráló, mert kis mennyiséget kézzel is át tudunk gyúrni, hogy a szemekből kipréselhető legyen a levük. Előtte célszerű a rothadt szemeket eltávolítani, mert azok nem erjesztik a mustot, hanem rothasztják. A hordót előre kénezzük ki a penészgombák ellen kénszalagot égetve benne vagy egyszerűen csak keverjük

borként a mustba. Kerti mennyiséghez még prés sem szükséges feltétlen. Egy merőkanállal egy tölcséren keresztül az erjesztőpalackba, vagy a hordóba tölthetjük. Ezek a munkák még szeptember – október hónapban történnek, de a palackozott – ban házi bort egészen az elfogyasztásig kezelni kell, ezért írok róla a novemberi hónapban. Az erjesztés a pincében történjen, mert ott állandó, alacsony hőmérséklet uralkodik. A sokliteres erjesztő palackra tegyünk egy almát, ami lassítja az erjedést a levegő korlátozásával. Hordónylásra szintén. Erjedő musthoz csak gyertyával menjünk le, ha a földön álló gyertya elalszik, szellőztessünk, miután azonnal elhagytuk a pincét. A mustból zavaros murci lesz.

Ebből sose igyunk. Gyomorrontást okoz. A zajos erjedés után az időjárás egyre hűvösebbre fordul és vele együtt a pince hőmérséklete is csökken, amitől a zajos erjedésből csendes erjedés lesz. Ez új bort ezután időnként töltsük le az alján lévő „seprőről”, és most már ne tartsuk „darabban”, hanem töltsük fixre teli egészen a hordó vagy palack tetejéig. Mivel így csak egy érményi felületen érintkezik a levegővel az erjedés szinte teljesen leáll. Ne zárjuk le szorosan a nyílást, mert még mindig termelődő Szén – dioxid túlnyomást okozhat. A hagyma, alma, dió, stb. erre optimális. A hőmérséklet

folyamatos csökkenése miatt már a csendes erjedés is leáll. Ezután akár le is zárhatjuk a hordót vagy a palackot fa illetve parafa dugóval. A bolti borok pasztörizálva vannak, ezért pont annyival rosszabb az ízük a házi boroknál, mint a kompótoknak a

nyers gyümölcsöknél. Áprilisban a melegedő pincében a „darabban” álló borok újra erjedni kezdenek, amitől akár borecetté is válhatnak, vagy megpimpósodnak. Ezeket a bajokat a „fixre töltés” megakadályozza, megállítja. Végső esetben keverjük bele borként vagy egy víz nélküli

szódakészítő szifonon keresztül engedjük bele légemű szén – dioxidot. A savak minden fajtája csökkenti az erjedést. Az almabor nagyobb savtartalma miatt kevésbé barnásodik, pimpósodik. Amennyiben volt kajsziacefrénk, azt még a nyáron főzzük vagy főzessük ki. A kajszi és szilva cefre is lehet magozott gyümölcsből. Így a pálinkánk nem lesz magízú, amit a bennük lévő cián okoz, de egyúttal ad a pálinkának egy kis keserűmandula smakkot”. Előző egészségesebb utóbbi érdekesebb ízű. A szilvacefrénket is légmentesen, fóliával

szorosan lefedve tároljuk a főzésig, és minél előbb főzzük, vagy főzessük ki. Akkor kell elzárni a levegőtől, ha már semmi édes leve nincs. A fagyok előtt víztelenítsük a kerti csapot, kerti zuhanyozót, stb. A szántóföldeken minden munka az időjárás függvénye. Nem

célszerű késlekedni a kukorica betakarításával, hanem a leggyorsabban el kell végezni, ha már a szára elszáradt, mert novemberben bejön az eső és sár. A vadak is dézsmálhatják a termést. Az őszi szántást régen december közepéig lehetett végezni. Ma már sokszor csak az újév után „fagy ki az eke a földből”. Mélysége átlagosan 40 cm. Nagyon üzemanyag igényes.

Losonci Miklós agrármérnök - tanár

Népszokások hagyományok

November neve a latin „novem” = kilenc szóból ered, ami a görög „ennea”, „enneva” származéka. Más néven Szent András havának, nyilas havának, enyészet havának vagy őszutó hónap is nevezik.

Novemberi jeles napok:

November 1. – Mindenszentek napja (latinul: Festum omnium sanctorum): a halottak kultuszát szolgálja.

A 4. századból ered, amikor is Szent Efrém és Szent János május 13 – án, illetve pünkösöd utáni első vasárnap ülték meg mindenszentek napját. E nap neve a görög egyházban ma is a Szentek Vasárnapja. Majd a 8. században május 13.-ról november 1 - re tevődött át mindenszentek ünnepe, azért, mivel november 1. volt a kelta év kezdete, amikor halotti áldozatokat hoztak az elhunytak tiszteletére. Angliában már a 8-9. században közönnep volt, de a francia Egyház csak a 9.-10. század óta ünnepli, amikor is, megerősödött az Egyházban is a kelta elem.

November 2. – Halottak napja: Halottak napját november 2-án 998 óta tartja az egyház. Ez a nap Sz. Odiló clunyi apáttól ered. Ilyenkor szokás a sírok megtisztítása, virággal díszítése, gyertyák gyújtása. A néphit szerint ilyenkor hazalátogatnak a halottak, ezért a terített asztalra kenyeret, sót, vizet tettek. A család minden tagja gyertyát gyújtott a gyertyák égési idejéből a hiedelem szerint arra következtettek, ki hal meg előbb a családban. Ezen a napon tiltották a munkát, mert megzavarja a holtak nyugalma.

November 11. – Márton napja: 316-ban született Pannóniában. E nap volt a fizetés, tisztújítás, jobbágytartozás lerovásának napja. A pásztorok végigjárták a házakat, köszöntőket mondtak, és nyírfavesszőt ajándékoztak a gazdának, aki megőrizve azt, tavasszal az állatok kihajtásánál használta.

Dologtiltó nap volt. Tilos volt e napon mosni, teregetni, mert a jószág pusztulását okozta volna. Helyette lakomákat rendeztek, hogy egész esztendőben ehessenek, ihassanak. Úgy gondolták,

minél többet isznak, annál több erőt és egészséget isznak magukba. Időjárásjósló nap is: „Ha Márton lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható.”

November 19. – Erzsébet napja: Árpád-házi szent Erzsébet (1207 – 1231). A legenda szerint rózsává változott mikor atyja kérdőre vonta a szegényeknek a kötényében vitt alamizsna miatt. Időjárásjósló nap is volt, ha ezen a napon havazik, úgy mondták: Erzsébet megrázza a pendelyét.

Ez a nap az őszi munkák zárónapja.

November 25. – Katalin napja: Szent Katalin a házasságra vágyó lányok, a diákok, a tudósok, az egyetemek védőszentje, a kerék (vértanúságának eszköze) miatt a fuvarosok, kerékgyártók, fazekasok és molnárok is tisztelték. A IV. században élt, hitéért mártírhalt. Időjárásjóslás is kötődik e naphoz: „Ha Katalin kopog, akkor karácsony locsog, viszont ha Katalin locsog, akkor karácsony kopog.

November 30. – András napja: - A keleti egyház védőszentje, az I. században élt. A néphit szerint átlósan ácsolt kereszten halt mártírhalt, az ilyen keresztet ezért András keresztnek nevezik. - Szent András napján a legény vagy leány egész nap böjtöl, csak három szem búzát és 3 korty vizet iszik, imádkozik, s akkor éjjel megálmodja, hogy ki lesz a párja.

Franyó Rudolf

Mikor van halottak napja? Mikor van mindenszentek?

November elseje mindenszentek ünnepe, november másodika a halottak napja a keresztény világban.

A 4. században mindenszentek ünnepét a pünkösöd utáni első vasárnap ülték meg, az ortodox keresztény egyház ma is ekkor tartja. A nyugati egyház liturgiájába IV. Bonifác pápa alatt került be, aki a pogány istenek tiszteletére épült római Pantheon 609. május 13-án Mária és az összes Vértanuk tiszteletére szentelte fel. November 1-jére IV. Gergely pápa döntése értelmében került az ünnep.

Általános szokás, hogy mindenszentek napján rendbe teszik, virággal díszítik a sírokat, és

gyertyát gyújtanak a halottak üdvéért. A gyertya fénye az örök világosságot jelképezi, a katolikus egyház szertartása szerint sok helyen a „temetők nagy keresztjénél” ma is elimádkozzák mindenszentek litániáját. És megáldják az új síremlékeket.

November 2-ai halottak napja jóval későbbi eredetű.

Szent Odilo clunyi apát 998-ban vezette be emléknapként a dunyi bencés apátság alá tartozó bencéházakban. Később a 14. század elejétől az egész katolikus egyház is átvette.

Franyó Rudolf

Flakonvilág

A műanyagpalack az én szememben a tőkések gátlástalan kapzsiságának és a fogyasztói ostobaságnak a jelképe. Az „átkos” kommunizmusban nem létezett. Visszaválthatós üvegben árulták a tejet, étolajat, ecetet, gyümölcslevet, ásványvizet, stb. Így nem termelődött szeméttenger az ötven év alatt lebomló plasztikokból. Eredetileg papír pohárban vettük a tejfölt. Eldobható és el is dobált nylonzacskók helyett szinte azonnal lebomló papírzacskókban árultak szó szerint mindent. Mindenki saját, elnyűhetetlen, szatyraival járt vásárolni. Nem gyártott szemetet az ipar. M az óceánok közepén szárazföldnyi flakontenger úszik. Amelyik hal műanyagot eszik, elpusztul. Az ásványvizek vásárlása azért is ostobaság, mert a csapvíz Magyarországon mindenhol jobb minőségű, akármelyik tisztítatlan vizű gyógyforrásnál, palackozott műanyaggal érintkező „ásványvíznél”. Ráadásul nem kerül száz forintba, csak „fillérekre”. A vásárlói ostobaság tartja életben a szemétermelő ipart, és a tudatosság teszi tönkre, a régen volt törvényi tiltás hiányában.

Losonci Miklós agrármérnök tanár

Környezetünk védelme

A Duna-Ipoly felkérésére 21-22 –én felmérésen vettem részt. Több mint 500 főt regisztráltam.

Néha szomorúan tapasztaltam, hogy eldobják az üres palackot, dobozt. Persze jóval több öröm ért, 31 fő a túraútvonalon talált teli zsákokat, szatyrokat hozta magával, s vitte is tovább, ahol el tudta helyezni. Néhány csomag a főtéren került zsákokba. 19-20-án – nevesíthetném, de nem akarom – az égiek látják jó cselekedeteit is 12 zsák gesztenye levelet zsákolt be, amit hétfőn elszállítottak.

Persze 21-22-re már újra volt levél, de mégsem levél-hegyen kellett gázolniuk a kirándulóknak.

Főterünkön sajnos hiába kérnek sírt a sárga, mérgezett falevelek a Föld parázsló méhétől, a beton nem termőföld, nem erdő, s az avarból nem tud új élet, humusz lenni. Gondolkodjanak el ezen az illetékesek....

Nem szövegelni, vádaskodni, veszekedni kell, hanem tenni azért a helyért, ahol élünk, élni szeretnénk.

A PILIS GYÖNGYSZEME megérdemli ezt!

Tusák József

Emlékezzünk

November elején kilátogatunk a szeretteinkhez. Felidézve az életüket, rendbe tesszük a sírjaikat. Nagyszüleimről írnék pár sort ez alkalomból. Apai nagyapám nagyon szorgalmas volt és minden pénzén földet vett, mondván: „Azt nem lehet sem szétlőni, sem felrobbantani. Sem lebombázni.” Viszont el lehetett venni 1958-ban. Egy hónapra rá nagyapám már nem élt. Szívelégtelenségben hunyt el mielőtt nyugdíjba mehetett volna. Felesége minimális ellátást kapott, de így maradt egészséges 92 éves koráig, mert folyamatosan „diétázott.” Jóléti betegségekre matematikai esélye sem volt. Akárcsak anyai nagymamámnak, aki szintén élt 87 éves koráig. Anyai nagyapám, a férje szlovák származású volt. Benedeknek hívták. Az orosz

megszálláskor őt a nyelvtudása miatt nem bántották. - Tudott velük beszélgetni, egyezkedni. Nagyon kézügyes volt. Bútorokat, cipőket, ruhákat otthon készítették, pedig vasutas állomásfőnök volt egész életében, de a borok minden fajtáját szerette és dohányzott is.

Tőle viszont nem lehetett semmit elvenni, így ő is 87 éves koráig élvezhette a nyugdíjas éveket. Mindkét nagyapám egész életében „mezítlábas szimfóniát szívott, mert akkor füstszűrős cigaretta még nem is létezett, sem orvosok, akik még az élet legapróbb örömeiről is le akarták volna beszélni az embereket. Gyertyaláng mellett emlékezzünk Rájuk.

Losonci Miklós agrármérnök tanár

Sakk

1948-TÓL ELÉRKEZTÜNK a Szovjet korszakhoz. Jószerivel lehetetlen volt a „vasfüggöny” mögé sikeres sakkozónak kerülnie. Ha Aljechint is - fehér tisztt, - orosz gróf volt – idevonnánk 1972-ig terjedő időszakról beszélhetnénk.

Ám Aljechin egyedül tovább ült a trónon, mint Botvinnik, - Szmiszlov, - Botvinnik, - Tal, Botvinnik Petroszjan, - Szpasszkij.

Szmiszlov Vaszilij Vasziljevics a sakkozás hetedik világbajnoka 1957-58. 1921 – ben született Moszkvában. Édesapja sakkot és zenét kedvelő mérnök volt. Egyszerre tanul énekelni és sakkozni, majd repülőmérnök lesz. Mindössze egy évig világbajnok, mert a visszavágót elveszíti Botvinnik ellen. Botvinnik 1958-tól – 1960 – ig ül újra a trónon, de 1960 – 61. Mihail Tal a világbajnok, aztán ismét Botvinnik 1961 – 63. Majd Tigran Petroszjan 1963-69.

E heti feladványunk Szmiszlov – Botvinnik 1954. páros mérkőzés.

Francia védelem

1. e4 e6 : d4 d5: Hc3 Fb4: e5 c5: a3 Fa5: b4 cxd4:

7. Vg4 He7: bxa5! dxc3: Vg7: Bg8: Vh7: Hd7: Hf3 Hf8? /Vc7!!/- re más a meccs.

12. Vd3 Va5? , h4! Ff7: Fg5! Bc8: Hd4! Hf5: Bb1!

Bc4:

17. Hxe5:Bb7: Be4+: Ve4:!! de4: , Bb8+Fc8, Fb5+ Vb5: , Bb5: He6:

23. Ff6 Bg2: , h5 Fa6: h6 sötét feladta 1-0 Miért?

Jelek: x és, = után

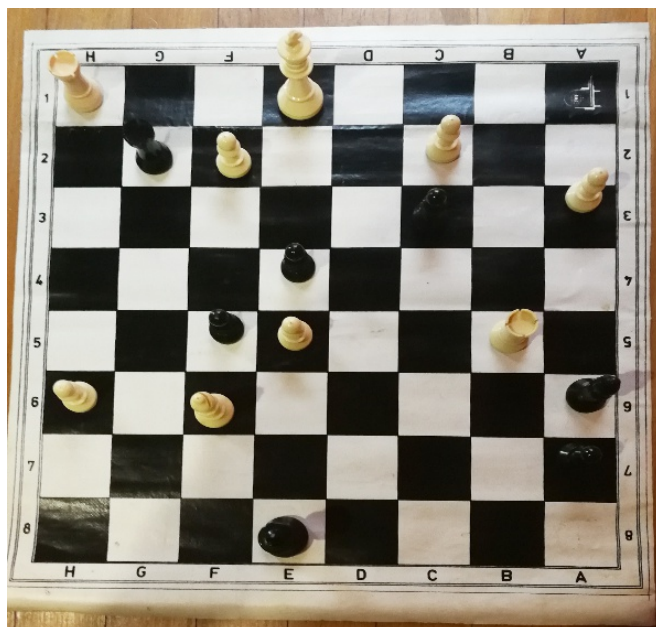
+ = sakk

! = jó lépés

? = rossz lépés

Jó megfejtést kívánok mindenkinek!

Tusi bácsi

Kapisztrán János

Októberi hónapunk szentje, a nádorfehérvári diadal egyik hőse, János, Dél-Itáliában született. Ifjúkorában világi életet élt, jogot tanult majd 1416.

október 4-én belépett a ferences rendbe. Hamarosan már az inkvizíció fő vezetőjeként tevékenykedett Velencében, majd Szicíliában. Pápai követ és inkvizítor.

Az inkvizíció vezetőjeként az eretnekek üldözését irányította Lengyelországban, Németországban, Csehországban,

Magyarországon és Moldvában, ami sok ezer ember kivégzését jelentette. Mindenekelőtt azonban a csehországi husziták német és magyar földön is rohamosan terjedő vallási mozgalmának kiirtását tűzte ki célul. Kapisztrán János mindent elkövetett a cseh husziták és a római pápa küldöttei közötti

béketárgyalások megakadályozására, mert mindenfajta békés megoldásban az eretnekséggel való összejátszást látott. Végül miután 1453-ban Konstantinápoly elesett, 1454-ben III. Kallixtusz pápa a hetvenes éveikhez közeledő Kapisztrán Jánost küldte, hogy prédikációjával főként Németországban az Oszmán Birodalom ellen gyűjtsön kereszteseket. 1455-ben Magyarországra érkezett és a török elleni széles nemzeti összefogás létrehozásán fáradozott. A korábbi sikertelenséggel nem törődve 1456 tavaszán újra lelkesen fogott hozzá a keresztesek toborzásához. A sikeresen összegyűjtött sereggel 1456 nyarán Hunyadi János táborába sietett, hogy segítse a nagy hadvezért Nádorfehérvár megvédésében, melyet akkor már

II. Mehmed szultán serege ostromolt. Hunyadival együtt seregével sikeresen törve át a török hajózárat bejutott a várba, ahol az ostromlottak nagy lelki segítségére volt. Az ostrom alatt mindvégig buzdította

a harcolókat, akik sikerrel verték vissza a megújuló rohamokat. A sikeren felbuzdulva bátor tette szánta el magát. Keresztjét a magasba emelve vezette lelkes keresztes seregét a meglepett törökre. Ezt látva Hunyadi is kitört, és az egyesült sereg elsöpörte az ostromlókat.

Kapisztrán János nem sokkal a diadal után a táborban dúló pestis áldozata lett. Betegágán a Szerém vármegyei Újlakon maga V. László király is meglátogatta. Kívánságára a pápától küldött kereszttel ékesített ruhában temették el.

III. Kallixtusz pápa a keresztesek győzelmének örömhírére vezette be az Urunk színeváltozása új ünnepet a katolikus egyházban, és a győzelem emlékét őrzi a déli harangszó is, amelyet a harcolók megsegítésére rendelt el még az ostrom előtt. Kapisztrán Jánost 1690-ben VIII. Sándor pápa szentté avatta. Bár holtteste a török uralom zavaros éveiben örökre eltűnt, a magyar katolikus egyház ma is saját szentjeként emlékezik rá. Szobrát 1921-ben a budai várban a helyőrségi templom előtt állították fel. Halálának napja, egyben emléknapja október 23.

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda, nyomdai előkészítés: Technova 2004 Kft. | technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015